

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 2 zł.
z odnośnikiem do domu 2 zł. 50 gr.
Na prowincji z przesyłką
pocztową ..... 3 zł.
Zagranicą ..... 5 zł.

Cena pojed. egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
str. 1. 2. 3. gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajnie gr. 5
ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 po poł.

№ 128 (7758)

Sobota, dnia 7 Czerwca 1924 r

Rok XXXII

WĘGIEL

GÓRNOŚLĄSKI I DĄBROWIECKI
z kopalni:

Max	Marie
Hramsta	Böer,
Georg	Brade
Oheim	Heinrichsglück.
Fanny	Neuglückauf
Hoym	Prinzen
Fürsten	Heinrichsfreude
Emanuelsgen	Czeladź

po cenach kopalnianych na
weksle 1—1½—2 miesięczne.

Portland Cement

z pieców rotacyjnych

fabryki

„Rudniki“

po cenach fabrycznych
na weksle 1½—2 miesięczne.

KOKS Zabrzecki

z „Emma” i „Wolfgang”

po cenach hutniczych

Wapno kieleckie, papa
dachowa i gwoździe
budowlanepo cenach fabrycznych na
weksle 1½ miesięczne.

NAJLEPSZE FRANCUSKIE SAMOCHODY „PEUGEOT”

912

na dogodnych warunkach poleca:

KALISKA SPÓŁKA OPAŁOWA, Kazimierzowska 1, tel. 92.

KINO MIRAŻ

Od dnia 6-go czerwca r.b.
Program świąteczny.
PEŁNE 6 AKTÓW
ŚMIECHU I HUMORU.
Przekomiczna farsa w 6 akt p t.

Narzeczona z Australji

Pat i Patachon

w rolach głównych występują niez-
równani komicy świata ulubienicy
publicznościOgólne huragany
śmiechu i humoru

Początek seansów w dni świąteczne o godzinie 5-ej, w dni powszednie o godz. 7, ostatni o godz. 9-30

DYREKCJA

8-10 Kl. Gimnazjum Humanistycznego

Tow. Żydów. Szkół Średnich

podaje do wiadomości, iż egzaminy wstępne do
klas: wstęp., I, II, III, IV, V i VI rozpoczną się dn.
22 czerwca.Zapisy przyjmuje kancelaria codziennie od
godziny 10 do 12-ejDo podań kandyd. należy załączyć: metrykę
urodzenia, świadectwo szczepienia ospy oraz 8 zł.
tytułem opłaty za egzamin. 1021

Dyrektor S. HELLING

Ogłoszenie.

Wydział Powiatowy w Słupcy niniejszym
ogłasza, że w dniu 17 czerwca 1924 roku,
odbędzie się w lokalu tutejszego Zarządu
Drogowego publiczna licytacja na wydzie-
rżawienie traw w rowach przydrożnych na
drodze państwowej „Poznańskiej” i drzewek
owocowych na drodze Wojewódzkiej Słupca
—Kleczew i drodze powiatowej Pyzdry—Bo-
rzykowo.

Drzewek owocowych znajduje się około
2000 sztuk, jak czereśnie, jabłonie, grusze i
śliwki, drzewka te mogą być wydzierżawione
odcinkami.

Bliższych informacji udziela Zarząd Dro-
gowy w Słupcy. 1093

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
STAROSTA.

Zakład Fryzjerski

L. Jakubowicz

Garbarska (obok Hotelu Wiedeńskiego).

Zawiadamia Sz. Kliencie, że wykonuje
masaże twarzy aparatem elektrycz-
nym „Sonax” mycie głowy i susze-
nie włosów aparatem „Fön”, również
wykonuje czesanie Pań i wykwinny
MANICURE.

Osobny gabinet dla Pań.

CENY BARDZO PRZYSTĘPNE.

Lotnictwo wojskowe zagranicą.

Rok 1923 we wszystkich większych pań-
stwach szedł pod hasłem rozbudowy lotnictwa.
W tym okresie lotnictwo wyszło poza obręb mi-
nisterjalnych biur, oddając się pod opiekę spo-
łeczeństwa, które zrozumiały skuteczność dzia-
łania tego rodzaju broni, zagrażającej już nie tyl-
ko żołnierzom na froncie, lecz i wszystkim oby-
watelom na tyłach. Zrozumiano także, że brak
lub słaby stan lotnictwa zaważy na szali zwy-
cięstwa nie tylko na wojnie, lecz na konferen-
cjach dyplomatycznych.

Dla orientacji w wysiłkach narodów w
kierunku zbrojeń powietrznych, przytoczymy
kilka cyfr, charakteryzujących floty powietrzne
głównych mocarstw.

Francja utrzymuje się nadal na pierwszym
miejscu w lotnictwie wojskowym. Ustawa 1923
przewiduje na czas pokojowy 132 eskadry bojo-
we (pościgowe i niszczyielskie) po 15 samolo-
tów każda, tj. 1280 płatowców, oraz 76 eskadr
obserwacyjnych po 10 samolotów, tj. 760 pla-
towców co stanowi razem 2040 samolotów do
czynnej służby frontowej. W liczbach tych nie

jest uwzględnione lotnictwo morskie. Według
danych pochodzących z Berlina, Francja rozpo-
rządzać będzie przy mobilizacji około 30 tysięcy
samolotów.

Drugie miejsce zajmuje Wielka Brytania,
której parlament w roku 1923 uchwalił etat
lotnictwa „House Deference”, tj. obrony metropo-
li w składzie 82 eskadr po 12 samolotów, tj. 984
płatowców do służby frontowej, 7 eskadr mor-
skich, oddanych do wyłącznej dyspozycji mary-
narki, oraz eskadr służby kolonjalnej.

Lotnictwo włoskie, na które szczególną u-
wagę zwrócił Mussolini, powiększa w roku bie-
żącym obecny stan samolotów o 720 tj. liczba
płatowców do służby frontowej przekroczy 1
tysiąc. Jest to pierwszy etap planowej wielkiej
rozbudowy lotnictwa włoskiego.

Z mniejszych państw Czechy, posiadają 3
pułki lotnicze, mniej więcej to samo Belgia;
Rumunja ma kilkanaście eskadr; po kilka eskadr
państwo Bałtyckie i Skandynawskie.

Niemcy i inne państwa zwyciężone w wojnie
światowej nie mają prawa utrzymywać lotnic-
two wojskowe, skutkiem czego wiadomości o
rzeczywistym stanie lotnictwa są tam staran-
nie ukrywane.

Najbliższy nasz sąsiad Rosja, posiada około
6-ciu eskadr lądowych i morskich tj. około 500
samolotów gotowych do walki od pierwszego
dnia wojny. Akcja propagandowa, na niesłycha-
nie szeroką skalę rozwinięta nie ustaje w Ro-
sji od początku roku ubiegłego.

Poza Europą najsilniejsze lotnictwo posia-
dają Stany Zjednoczone Pn. Ameryki — miano-
wicie 47 eskadr, w tym 9 morskich. Na wypa-
dek wojny zamierzają Stany Zjednoczone wy-
stawić 36 płatowców w 200 eskadrach.

Na drugim miejscu znajduje się Japonia z
35 eskadrami, w tem 17 morskich i 18 lądowych.
Z zestawienia tego, które pomija zupeł-
nie sprawę przemysłu lotniczego i lotnictwa cywil-
nego, widzimy, że dałoby pozostałymi w tyle za
innymi państwami i jak wiele mamy pracy przed
sobą.

Organ Ligi Obrony Powietrznej Pań-
stwa „Lot Polski Nr. 6 z marca 1924.

OLEJE AUTOMOBILOWE VACUUM OIL COMPANY

do wszelkich typów automobili dostarcza:

Stacja olei automobilowych

Dom Handlowy Zjednoczonych Młynarzy

w Kaliszu

ul. Wrocławska № 41, Telefon 220.

1056

TELEGRAMY.

Awantury w Rumunji.

BIALOGROD, 6.6. Tutejsza „Prawda” donosi, że w Rumunji wybuchnęła rewolucja. Zaszły rozruchy, wobec których rząd Brătianu był bezsilnym. Pisma rozpuszczają pogłoski, jakoby królowska para rumuńska opuściła Bukareszt i jakoby, miasto znajdowało się w rękach powstańców. Generał Awarescu miał ogłosić republikę.

BUKARESZT, 6.6. Pisma podają opowiadania naocznych świadków, którzy przybyli z Bukaresztu i byli obecni na demonstracjach przeciw rządowi Brătianu. Demonstracje odbyły się na placu Karola. Przewodził im generał Awarescu, który sprowadził do Bukaresztu 26 tysięcy chłopów. Wygłosił on mowę, w której żądał ustąpienia rządu. Po wiecu chłopci przeszli pochodem przez miasto, lecz do żadnych rozruchów nie doszło. Niemniej stanowisko gabinetu jest zachwiane.

RZYM, 6.6. W kołach rządowych twierdzą, że Brătianu podał się do dymisji. Nastąpiło to pod naciskiem gen. Awarescu, który rozporządza 50 tysiącami chłopów. Prasa przypomina pobyt gen. Awarescu w Rumunji. Generał przybył tam po zerwaniu rokowań rumuńsko-włoskich o odszkodowania, był przyjęty bardzo przychylnie przez Mussoliniego i obiecał mu uregulowanie długów włoskich w Rumunji.

Dymisja Milleranda?

PARYŻ, 6.6. Wybory na prezydenta izby deputowanych Painlewego nie przyczyniły się do wyjaśnienia sytuacji. Po obliczeniu głosów okazało się, że Painlewe otrzymał 296, Maginot 209, zaś 50 deputowanych wstrzymało się od głosowania.

PARYŻ, 6.6. Wobec wyniku głosowania na przewodniczącego parlamentu — w kołach politycznych rozpuszczają pogłoski, że Millerand nie zgłosi rezygnacji ze swojego stanowiska, o ile obie izby tego wyraźnie nie zażądają przez osobne uchwały.

Dzisiaj rano Herriot ma udać się do Milleranda w sprawie tworzenia gabinetu. Jak słychać w kołach radykalnych — Herriot uzależni przyjęcie misji od rezygnacji Prezydenta Republiki. Radykali oceniają sytuację w ten sposób, że Millerand bezwzględnie zgodzi się na rezygnację ze swego stanowiska i tym sposobem kryzys polityczny we Francji będzie zakończony.

PARYŻ, 6.6. Według pogłosek rozsiewanych przez koła parlamentarne prawnicy francuskiej, Millerand nie zgodzi się na dymisję, a a wtedy Herriot nie przyjmie misji tworzenia

nowego rządu. Millerand powołał wówczas Maginota — polecając mu tworzyć gabinet. Następnie Maginot odczytałby przed izbą oświadczenie prezydenta, a potem nie zażądałby votum zaufania, lecz Izba została odręczona do 1 stycznia 1925 roku.

Kombinacje te jednak nie są brane na serio pod uwagę przez lewicę, która jest zdania, że każdej chwili potrafi im się przeciwstawić.

Czesi o mobilizacji litewskiej.

PRAGA, 6.6. Z powodu alarmu, jaki wywołały tutaj wiadomości o mobilizacji litewskiej, rozpuszczono następującą wersję: Litwa w istocie zmobilizowała 50 tysięcy ludzi, nie są wszakże wojska regularne, lecz „szaulisi”, a celem mobilizacji nie jest napad na granicę polską, lecz zlikwidowanie szajek bandyckich, które niepokoją kraj. (Wersja ta nosi na sobie piętno porozumienia kowieńsko-praskiego i jest przeznaczona dla Europy Zachodniej, aby wytłumaczyć przygotowania litewskie P. R.).

KOWNO, 6.6. Galwanaukas oświadczył w Sejmie, że Litwa nie przestaje uważać się za pozostającą w stanie wojennym z Polską, jakkolwiek nie są prowadzone operacje wojenne. Galwanaukas wyraża nadzieję, że zmiany w Anglii i Francji są korzystne dla Litwy i dopomoga jej w sprawie wileńskiej.

Czechy będą miały tylko sześć świąt w roku! żeby to tak u Nas!

PRAGA, 6.6. „Narodni Listy” przynoszą wiadomość, że projekt czeskiego min. spraw wewnętrznych w porozumieniu z Watykanem, opracował projekt przedstawiający tylko sześć świąt w roku, to: Nowy Rok, pierwszy dzień Wielkiej Nocy, pierwszy dzień Zielonych Świąt, święto Bożego Ciała, dzień Wszystkich Świętych, oraz pierwszy dzień Bożego Narodzenia. Wszystkie inne dni świąteczne odpadają.

Tak jest! Czesi umieją pracować!

Niepocieszający stan zdrowotności w Polsce

Były minister zdrowia publicznego dr. Chodźko brał udział w obradach międzynarodowego instytutu higieny w Paryżu, jako delegat Polski i w wywiadzie dziennikarskim wypowiedział szereg interesujących uwag o stanie zdrowotności w Polsce.

Na czoło kwestii wysunęła się m. in. sprawa zwalczania chorób wenerycznych. W Polsce

jest chorych wenerycznie około 4 proc. W sprawie zwalczania syfilisu jedno z najważniejszych zarządzeń stanowi obowiązkowe badanie krwi ciężarnych kobiet, zgłaszających się do instytucji dobroczynnych. Badanie to winno być przeprowadzone możliwie wcześniej, ażeby zapobiec przekazywaniu choroby dzieciom.

Takie zarządzenie dały bardzo dobre wyniki w Niemczech i Danii.

W związku z tą dyskusją delegat Polski zaproponował przeprowadzenie ankiety co do liczebności paraliżu postępowego i tabesu w ostatnich 15 latach, ażeby się przekonać o ile nowe metody leczenia syfilisu wpływają zapobiegawczo na wpływ tych dwu następujących chorób.

Druga sprawa, która zajęła znaczną część obrad, była sprawa wola endymicznego, z którym jest ściśle związany kretynizm, czyli kategoria idiotyzmu.

Klasycznym krajem wola jest Szwajcaria, gdzie np. w kantonie berneńskim 60 — 70 proc. uczniów ma wola. Najbardziej dotknięte są okolice między łańcuchem Jury a Alpami, t. zw. równina szwajcarska. Ostatnie badania dowiodły, iż istotną przyczyną jest brak jodu, szczególnie w wodzie i pokarmach.

Np. wola nie spotyka się prawie wcale nad morzem, gdzie jak wiadomo, jest dużo jodu.

Wielkie ilości wola są również w Rumunji, gdzie liczy się 16 tysięcy osób dotkniętych tą chorobą.

Osób dotkniętych wolem liczy się we Włoszech 500 tysięcy, przyczem na 16 — 20 osób chorych wypada 1 kretyn. I tam również sanitarna administracja państwowa rozpoczęła akcję zapobiegawczą przez rozdawanie uczniom w szkołach czekolady z jodem.

Stwierdzono przytem już po roku zmniejszenie się szczy u 70 proc. uczniów.

W Polsce jest znaczna ilość osób dotkniętych wolem. Statystyka austriacka z 1910 roku obliczała liczbę kretynów w Galicji na zgorą 4 tysiące osób, a w niektórych powiatach, jak np. grybowski, liczbę kretynów podawała ona na 509 na 100 tys. mieszkańców. Jest to liczba bardzo znaczna, z której należałoby wnioskować, że w samej tylko Małopolsce liczba osób dotkniętych wolem, dochodzi do 80 tysięcy. Istnieją dane, dowodzące, iż wole spotyka się w Chełmszczyźnie i na Wołyniu.

Sprawozdania ze wszystkich niemal krajów dowiodły, że tyfus brzuszny znajduje się w stadium wygasania i to tem szybciej, im większe inwestycje sanitarne w kierunku wody i kanalizacji są poczynione.

Doświadczenia dowodzą jednak, że te inwestycje sanitarne, jak wodociągi i kanalizacja, zmniejszając bardzo znacznie zapadalność i śmiertelność tyfusu brzuszego, nie mogą całkowicie go wytepić, gdyż pozostaje zawsze jeszcze pewna liczba wypadków w których zakażenie odbywa się nie przez wodę, ale przez t. zw. nosicieli zarazków tyfusu brzuszego, tj. ludzi, którzy przeszli kiedyś tyfus brzuszny i pozostając w stanie zupełnego zdrowia wydzielają stale przez kiszki liczne bakterie tyfoidalne.

Obok ścisłej kontroli i rejestracji osobników przenoszących tyfus brzuszny, której powinny dokonywać władze sanitarne, należy baczną zwrócić uwagę wszędzie na należyte postawienie sprawy kontroli produktów spożywczych.

Delegat Polski złożył podczas obrad sprawozdanie ze stanu sanitarnego państwa polskiego. — Stan ten w obecnej chwili można uważać za niepomyślny, czego dowodzą niektóre liczby.

Np. ospa: liczba przypadków ospy w roku 1923 wyniosła 502 i 83 zgonów.

Obecnie — w roku 1924. już w ciągu pierwszych 14 tygodni liczba przypadków wyniosła 519 i 89 zgonów. Największe ognisko ospy stwierdzono w powiecie będzińskim, poza tem w oświecimskim, chrzanowskim i pszczyńskim. W porównaniu z rokiem 1923 widocznie jest znaczne wzmożenie się ospy.

Dur (tyfus) plamisty, który zdawał się już wygasać, ujawnia na nowo wzmożoną czynność. Jeśli wzmniemy pierwsze 6 tygodni 1924 roku (do 9 lutego), to liczba przypadków tyfusu plamistego wyniosła w całym państwie 1232, zaś w drugich 6 tygodniach do 22 marca podniosła się już do 1805.

Te dwie choroby są wskaźnikami pogorszenia się stanu sanitarnego państwa w obecnej chwili. Stan ten tembardziej zasługuje na baczną uwagę, że w sąsiedniej Rumunii tyfus plamisty wzrósł prawie dwukrotnie. W roku 1922 liczba przypadków wyniosła w Rumunji 3902, zaś w roku 1923 podniosła się do 5173.

Z Rady Miejskiej.

W czwartek 5 bm. odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej, jak zwykle z godzinnym opóźnieniem.

Przewodniczący, prof. Michalski otworzył posiedzenie o godz. 7:45 komunikując, iż inż. Jan Michalski (po którym trójka bardzo wiele się spodziewała) zrzekł się mandatu i wita nowego radnego mec. Kijewskiego.

Na posiedzenie nie przybyli pp. Bukowiński i Pacholski, obaj usprawiedliwiając się listownie oraz pp. Ader, Lipszyc, Otrębska, Pacholski, Strzyżewski, Wroniszewski i Zalwert.

Po odczytaniu przez sekretarza rad. Dancygera protokołu z ostatniego posiedzenia i zatwierdzenia takowego przystąpiono do rozpatrywania porządku dziennego.

Ponieważ z kilku komisji ustąpili radni J. Michalski, Spirydowicz postanowiono na ich miejsce wybrać innych radnych przyczem wyłoniła się kwestja czy to tych komisji wybrać nowych radnych, czy też powołać zastępców, przyczem rad. Solnik żądając powołania zastępców stawia wniosek, aby głosowania odbywały się tajne. Inni radni uważali, że wybór członka komisji przysługuje temu ugrupowanie, do którego należał radny ustępujący i ta też zasada uzyskała absolutną większość rady.

Na miejsce inż. Michalskiego do Delegacji Robót Miejskich trójka zgłosiła kandydata w osobie p. Zalwerta. Jak to zwykle bywało do tychczas, jeżeli wystawiany był tylko jeden kandydat, to zostawał zwykle zatwierdzony przez aklamację, jednakże p. Solnik udaje wielkiego znawcę prawa nie tylko Samorządowego, ale i parlamentarnego zmusił Radę do głosowania tajnego, gdy zaś przewodniczący zażądał przerwy do wypełnienia kartek, p. Solnik widząc, że nikt drugiego kandydata nie stawia, znów uważa, że nie potrzeba tajnego głosowania, słusznie mu też zapłacił rad. Dancyger, mówiąc, że posiedzenie Rady jest rzeczą poważną (nie tane buda. Przyp. zecera), trzeba więc być konsekwentnym i co chwila się nie cofać i bardzo słusznie, gdyż posiedzenie Rady należy poważnie traktować, iże czy krótko ilogicznie przedstawiać, aby z nich był pożytek, a nie tylko pole do popisów i z nim się coś powie trzeba się zastanowić czy ta rzecz nie jest sprzeczną z już powziętymi uchwałami.

Po niepotrzebnej dyskusji i przerwie do Delegacji robót miejskich wybrany został p. Zalwert otrzymując 10 głosów przy 19 kartkach pustych.

Do komisji Szpitalnej na miejsce p. Spirydowicza lewica wystawiła kandydaturę dr. Koszutskiego, przeciwko czemu gorąco zaprotestowała trójka przez usta rad. Paszkowskiego, ks. Osadnika iawn. Karbowski, motywując swój protest tem, że dr. Koszutski, jako płatny ordynator szpitala nie ma prawa być w komisji właściwie szpitaln., w której byłby w kolizji sam z sobą. Kandydatury dr. Koszutskiego bronili i zbijali wywody przedstawicieli trójki mec. Engelhardt, prof. Michalski, dr. Koszutski i radn. Dąbrowski.

W głosowaniu, w którym trójka udziału nie brała dr. Koszutski otrzymał 20 głosów i tem samem wszedł do komisji w której z pożytkiem pracował już szereg lat.

Do Zarządu Kolejki powiatowej Kalisko-Tureckiej na miejsce p. J. Michalskiego wybrany został p. Bukowski inspi. ubezp.

Do komisji apelacyjnej wybrano: mec. Kijewskiego i Solnika, a jako zastępcę do komisji podatkowej rad. Dawidczyńskiego.

Przechodząc do następnego punktu porządku dziennego tj. przyznanie jednorazowej zapomogi wdowie p. Sitarzewiczowej, mec. Engelhardt w imieniu komisji finansowej stawia wniosek, aby koszta pogrzebu przysłał Magistrat na siebie, co też Rada zatwierdziła.

Następnie mec. Engelhardt referuje sprawę podwyższenia o 50 proc. pensji pracowników miejskich. Z referatu tego dowiadujemy się, że dotychczasowe pensje urzędników wprost głodowymi a w stosunku do innych miast niższa o 2/3 rady i że słusznie zaznaczył w dyskusji prezydent Szarras, że dawniejszy Magistrat zamknął budżet za rok 1923 bez deficytu, to tylko dzięki pokrzywdzeniu pracowników i dźwignię się im to wynagrodzić i pensje wyrównać.

Ks. Osadnik w imieniu klubu uzależnia podwyżkę od przeprowadzonej redukcji i następnie proponuje utworzenie komisji, która by ustaliła ilość i wysokość etatów w Magistracie.

Prezydent Szarras wyjaśnia, że dzięki uprzejmości systemowi poboru podatków redukcja będzie przeprowadzona, ale dopiero po skończeniu urlopow.

Rad. Paszkowski oświadcza, iż my uważamy że to nie powinna być podwyżka, a wyrównanie pensji tym, co miała zamiar, a nie wszystkim, gdyż od tego naprzykład powinni być wyklucze-

ni dyrektorzy Gazowni i Elektrowni i należy bezwzględnie dać tym, co potrzebują, aby nie było tak, jak w Gazowni jakichś listów z pogrózkami. Ławnik Maciejewski wyjaśnia, że sprawa listu, o którym mowa już jest wyjaśniona, i o to nie można sądzić robotników Gazowni, a jeżeli idzie o redukcję to w Wydziale Szpitalnym było dawniej pięciu urzędników, a obecnie jest tylko trzech, więc redukcja jest, a teraz Magistrat nie występuje o podwyżkę, a tylko o wyrównanie pensji.

Rad. Dawidczyński proponuje, aby i robotnikom dniówkowym pensja była podwyższona również do 50 proc.

Mec. Kijewski członek Chrześcijańskiej Demokracji, jest przeciwny wnioskowi rad. Dawidczyńskiego, mówiąc, że imy chcielibyśmy przyjąć z pomocą robotnikom, ale to by zbyt obciążało Magistrat i należy się liczyć ze stanem kasy miejskiej.

Rad. Dawidczyński zaznacza, że idzie tylko o drobną sumę, gdyż robotnicy otrzymali podwyżkę z 3600000 dziennie na 5 milionów, a powinni dostać 5400000 więc idzie mu tylko o te 400000 marek.

Mec. Engelhardt odpowiadając wszystkim mówcom po kolei, zaznacza, iż tutaj nie idzie o żadne dodatki drożyzniane, czy wyrównania pensji, gdyż to dotyczyłoby wszystkich, ale ponieważ sprawa ustalenia etatów trwała by zbyt długo i dla tego proponuje normy płacy podwyższyć o 50 proc., co nie dotyczy wcale dyrektora Gazowni i Elektrowni, reasumując więc wywody życzenia wszystkich mówców, stawia następujące wnioski: 1) podwyższyć normy płac pracowników miejskich, za wyjątkiem dyrektora Gazowni i Elektrowni, o 50 proc., 2) rada wyraża życzenie, aby płace robotników podnieść do odpowiedniej wysokości 50 proc. i 3) powołać komisję w celu ustalenia stałych etatów.

Wnioski te w głosowaniu Rada zatwierdziła natomiast wybór komisji z powodu spóźnionej pory odłożono do następnego posiedzenia.

Następnie na wniosek p. Prezydenta Szarrasa upoważniono Magistrat do otwarcia bieżącego rachunku w Banku Polskim.

Ławnik p. Maciejewski komunikuje, iż Magistrat zastanawiając się nad sprawą budowy łazienek przyszedł do wniosku, że budowa łazienek sam nie może, gdyż brak na to odpowiednich funduszy i postanowił sprawę tę oddać Tow. Wioślarskiemu i wkrótce pertraktacje zostaną ukończone.

Na tym przewodniczący zamknął posiedzenie o godz. 11:15 odkładając dalszy porządek dzienny na następne posiedzenie. B. S.

KRONIKA

— Z TOW. WIOŚLARSKIEGO.

Rucnliwy i energiczny zarząd Tow. Wioślarskiego na czele z prezesem Janem Motylewskim i kapitanem Edmundem Sikorskim mając stale na uwadze rozwój życia sportowego i turystyczno-wioślarskiego urządził wycieczkę łodziami przez Prosnę i Wartę do Poznania.

Wycieczka ta w której biorą udział najlepsze siły sportowe Towarzystwa w liczbie 18-tu druhów-wioślarzy, należy ze względu na przebieg, jaką mają przebyć, bo około 200 kilometrów wodą, istotnie do bardzo poważnych.

Wyjazd na dwóch szóstkach nastąpi dziś w piątek dnia 6 czerwca rb. o godz. 3 po poł. z posesji p. Deutschmana.

Na kierownika wycieczki został powołany były naczelnik przystani, wytrawny sportowiec, druh Stanisław Chałupski, pod którego też się rem oraz druha F. Knychalskiego szóstki przez Chocz, Pwzdry, a następnie Wartą przez Śrem w niedzielę przybędą do Poznania.

Szczegółowe sprawozdanie z wycieczki podane zostanie po powrocie wioślarzy do Kalisza.

— Z TOW. SP. „PROSNA“.

Zarząd przypomina o walnem zebraniu, które odbędzie się nieodwołalnie 7 bm. o godz. 8 w lokalu własnym.

Członkowie, pragnący wpłacić należności winni zgłaszać się od 7 do 8 w dniu zebrania do skarbnika. Zarząd.

— PRZYJAZD SUPERINTENDENTA GENERALNEGO.

W sobotę popołudniu przyjeżdża z Warszawy do Kalisza NPW Superintendent Generalny zborów ewangelicko-angsburskich w Polsce, ks. Juliusz Bursche, w celu wizytacji miejscowej na rafji ewangelickiej. W pierwszy dzień świąt Zesłania Ducha Św. ks. Bursche obecny będzie na uroczystem nabożeństwie, podczas którego wypowie mowę wizytacyjną.

— LOTERIA FANTOWA „SOKOŁA“

W niedzielę, tj. w pierwszym dniu Zielonych Świąt, jak to już donosiliśmy, odbędzie się na przestrzeni Alei Józefiny o godz. 3 po poł. loteria fantowa na cele zlotu tej don. sięj gimnastyczno-kulturalnej instytucji, jaką jest Sokół. Nietylko sympatyczny cel, ale i duże szanse wygranej (co drugi los wygrywa) napewno ściagną cały Kalisz. A warto spróbować szczęścia, gdyż fanty są okazale: oprócz żywego inwentarza znajdują się wśród nich zegarki, biżuterja, papierosnice, obrazy i cała masa artykułów codziennej potrzeby, jak: naczynia kuchenne, porcelana, mąka, cukier i wiele innych rzeczy praktycznych.

Nadmienić należy, że Komitet wbrew ustalonemu zwyczajowi nie pobiera żadnej opłaty za wejście na loterię, a cena losów jest nader ułaska, gdyż wynosi 30 groszy lub 500 tysięcy marek.

— ZGON. Dziś w nocy zmarł śp. Emil Schimling, właściciel zakładu piekarskiego, przeżywszy lat 47.

— ZAWODY SPORTOWE.

Jak już donosiliśmy, w dn. 9 czerwca rb. odbędą się w Nowym Parku Zawody Sportowe. Organizatorzy — Tow. „Proсна“ i Akademickie Kolo Kaliszan — mając już poza sobą w tego rodzaju współpracy piękną tradycję, dokładają wszelkich starań, aby zarówno pod względem organizacji techniki zawodów, jak i w rezultatach sportowych osiągnąć poziom możliwie najwyższy. Niezwykle tanie bilety odsłaniają piękność myśli popularyzowania sportu, zainteresowania nim szerokich warstw naszego społeczeństwa, które wciąż nie docenia jeszcze jego znaczenia dla rozwoju życia narodu i człowieka.

— REJESTRACJA DOWBORCZYKÓW.

Wszyscy „Dowborczycy“ zamieszkali w Kaliszu proszeni są o niezwłoczne zgłoszenie się możliwie z dowodami służby w szeregach 1-go polskiego Korpusu na wyschodzie do kpt. rez. Włodzimierza Falcmana, b. dowódcy kompanii 2 pułku strzelców polskich i komisarza rez. brygady (ul. Wrocławska 35, Biuro Przemysłowo-Handlowe), celem zarejestrowania się i zdecydowania o utworzeniu lokalnego oddziału w myśl par. 17 statutu Towarzystwa p.n. Stowarzyszenie Dowborczyków „Ku Chwale Ojczyzny“ zatwierdzonego za Nr. 849 rejestru Stowarzyszeń i Związków przez p. Ministra Spr. Wewn. dnia 4.4.1923 r.

Ci z pośród dowborczyków, którzy pragną wyjechać na Zielone Świątki do Wilna na Nadzwyczajny Zjazd zechcą zgłosić się najpóźniej dnia 6 bm. godz. 12.

Nie dopełniający wezwaniu uważani będą za wyłamujących się z pod solidarności koleżeńskiej.

— Z SOKOŁA.

Fanty Wielkiej fantowej loterii, mającej się odbyć w pierwsze Święto Zielonych Świąt oglądać można w sklepach: p. Prylińskiego, ul. Babina i p. Kindlera, Stary Rynek.

Giełda Warszawska w Złotych.

New-Jork	5.18½
Londyn	22.39
Paryż	26.
Szwajcaria	91.15
8% pożycz. zł.	7.20
4% pożycz. prem.	0.48
Bony zł. S. II A.	0.67
Listy Tow. K. Ziem.	16.50
Złoty	= 1.800 000 mk.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEN METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ“ Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dniu 6 czerwca 1924 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	751.3. m.m.
2) Kierunek wiatru	N
3) Siła wiatru	3 m/s
4) Stan nieba	Zachmuż. umiark.
5) Wilgot. bezwzględna	7.0
6) Wilgot. względna	71%
7) Temp. powietrza	+10.9
8) Ilość opadów	0.0
9) Najwyż. temp	+19.8
0) Najniż. temp	+6.7

— Z SOKOŁA.

Firma Wierusz i Nowakowski przy ul. Warszawskiej w celu spopularyzowania loterii Sokołowej, podjęła się urządzenia wystawy fantów — tak, że obecnie przez piątek wystawy są w 3-ch sklepach, a mianowicie: u pp. Prylińskiego, J. Kindlera i Wierusza i Nowakowskiego.

— ZARZĄD KOŁA ZWIĄZKU OFICERÓW REZERWOWYCH ZZRP. w Kaliszu przypomniał swym członkom pp. Oficerom rezerwy, że w dniu 6.6.24 r. (w piątek) odbędzie się zebranie miesięczne tego koła na którym będą omawiane i rozpatrywane sprawy związków członków. Wobec tego prosimy o jaknajliczniejsze przybycie do PKU. Kalisz na godz. 19.

— NOWA KSIĄŻKA TELEFONÓW.

Nakładem Tow. Akc. „Reklama Polska” w biurze tej instytucji Nowa Książka Telefonów, zawierająca spis abonentów poznańskiej sieci telefonicznej. Przypomina, że wydawnictwo to opracowane zostało nie tylko nader starannie, lecz i niezwykle pomysłowo, gdyż dzięki trojakiemu spisom abonentów: według alfabety, według branż i zawodów, oraz według kolejności numerów korzystania z książki jest ułatwione i umożliwiające zarówno dla abonentów, jak i dla przejeżdżających interesantów. Dobry papier, dbałość o stronę graficzną wydawnictwa, oraz solidna oprawa stawia książkę tę na pierwszym miejscu wśród wydawnictw informacyjnych poznańskich.

Dotychczas w Polsce nie ukazał się ani jeden spis abonentów, w ten sposób opracowany i wydany, więc Poznańskiej Dyrekcji Poczty i Telegrafów pogratulować należy, iż Tow. Akc. „Reklama Polska” znalazła tak solidnego nakładcę. Dzięki obfitemu działowi ogłoszeń, Nowa Książka Telefonów sprzedawana jest w księgarniach za cenę niemal oprawy, 6 zł. z przesyłką 7.20 zł., ma więc zapewniony zbyt w całej Polsce, jako ścisła, dokładna i wyczerpująca książka adresowa naszego województwa.

Tow. Akc. „Reklama Polska” Poznań, Al. Józefiński 6.

— PODATEK DOCHODOWY.

W dniu 24 ub. m. upłynął termin płatności drugiej raty podatku dochodowego za rok 1924 stanowiącej różnicę między połową podatku przypadającego od zeznanego dochodu, a za-

liczka, wpłacona przez osoby fizyczne do dnia 23 kwietnia rb., przez osoby zaś prawne do dn. 1 maja rb.

Pozostała połowa podatku dochodowego winna być uiszczona w dwóch równych ratach których terminy płatności wyznaczono na dzień 24 czerwca i 24 lipca rb.

Przypominając o terminie czerwcowym za znaczyć należy, iż niewpłacanie pozostałości podatku dochodowego w terminie, pociąga za sobą karę za zwłokę w wysokości 2 procent miesięcznie, oraz podwyższenie podatku o 0,5 proc. za każdy dzień zwłoki. Miesięcznie zatem opóźnienie pociąga za sobą podwyższenie podatku o 17 procent.

Od kary za zwłokę podwyżki podatków nikt zwolniony być nie może.

— NADEŚLANE.

Szanowny Panie Redaktorze!

Magistrat m. Kalisza na posiedzeniu swym, odbytem w dniu 16 maja rb. zabronił cyklis-
tom jazdy po parku, ze względu na zdarzające się wypadki jazdy na rowerach w miejscach zakazanych.

Przeczytawszy to postanowienie, odetchnęłyśmy i słyszałam niezliczone wyrazy uznania dla człowieka, który był inicjatorem tej uchwały.

Teraz dopiero możemy spokojnie po parku chodzić bez obawy, że dzieci nasze przez jeżdżących w szybkim tempie rowerzystów przewrócone lub przejechane nie zostaną, a wypadków podobnych była spora ilość.

Mogą pisać sobie Panowie cyklisi, że podobnych zarządzeń wydawać nie można, a ogólne zadowolenie z tego zarządzenia wskazuje jak bardzo było ono konieczne.

Prosząc o zamieszczenie powyższych kilku słów w odpowiedzi p. Wałchowiczowi, pozostaję z wysokim poważaniem. KALISZANKA.

Zmartwychwstanie jako proceder.

Działo się to niedawno w jednej parafii pomiędzy Warszawą a Łodzią.

Do Łodzi z ziemi siedleckiej wracała biedna o wynędzniałym wyglądzie i srodze wyleknioma niewiasta. Wchodząc do wsi, kłaniała się, witając spotykanych po drodze ludzi słowem Bożym.

Kobieta z dziwnym lękiem stroniła przede wszystkim od chaty sołtysa i policjantów, natomiast z wielkim przejęciem pytała się o księży i pobliskie kościoły.

Na pytania ciekawych dlaczego stroni od sołtysa, wójta i policjantów, podróżująca kobieta odpowiadała, iż w ich osobach widzi złe duchy, które ją we śnie i na jawie prześladowały, księża zaś i kościoły są dla niej zbawieniem.

Kobieta owa, kryjąc się przed okiem władz, znalazła wreszcie przytułek u kościelnego dzia-
da we wsi Budziszki. Umiała ona opowiadaniem swym rozczulić nieomal do łez kościelnego sługę.

Mianowicie opowiedziała mu ona taką swą historię:

— Jestem chora i zbiedzona. — We śnie policjanci i inni przedstawiają się mnie za diabłów i stale mnie wówczas napastują.

Aby się od tego wyleczyć idę obecnie do Częstochowy, ale zanim zajdę chyba przepadnę; bowiem przed godziną napastował mnie policjant. — On tu pewnie przyjdzie i będzie mnie szukał, schowajcie więc mnie do trumny, bym mogła w niej przenoćować, bo czuję to dobrze, że mnie taki nocleg wyleczy, gdyż mam właśnie takie przeczucie, zakończyła kobieta. Sługa kościelny po pewnym namyśle wreszcie zgodził na żądanie kobiety.

Zaprowadziwszy kobietę do kościoła, pozwo-
lił się jej położyć w pustej trumnie kościelnej, stojącej na katafalku, poczem kościół zamknął na klucz.

Rano po otwarciu świątyni kościelny skierował się do zakrystii. Tymczasem do kościoła weszło kilka starych modlących się kobiet, które po chwili z przerażeniem ujrzały wstającą z trumny „nieboszczkę”.

Struchlałe z przestachu babiny formalnie znieruchomiały ze strachu, zaś zmartwychwstała kobieta przepadła jak kamień w wodę. Długo we wsi o tem opowiadano, milczał tylko dzia-
do kościelny i policjant, oraz ksiądz.

Oto bowiem kobieta nocująca w trumnie była niejaka Marja Romanowska, znaną niektórym władzom policyjnym świetokradczyni, która odsiadując więzienie w Siedlcach za kradzieże kościelne, zbiegła stamtąd, a potem symulując chorobą i pobożną pielgrzymkę, kryła się w ten sposób przed policją i ponownie okradała kościoły.

Interes zbożowy,

dobrze zaprowadzony, z magazynami, stajnią etc. i od zaraz wolnem pomieszkaniem w pogranicznym mieście powiatowem z powodu stosunków rodzinnych natychmiast bardzo korzystnie do oddania.

Interes jest do przejęcia od zaraz i może być prowadzony nadal pod dotychczasową firmą. Tylko szybko decydujących się kupców upraszam o oferty pod „Interes zbożowy” do ekspedycji pisma niniejszego.

NADPROŚNIAŃSKA FABRYKA WAG Kalisz-Rypnek

Poleca:

Wagi dziesiętne,

Wagi stołowe,

Odważniki kilogramowe

Solidne wykonanie.

Ceny niskie.

Zginęła umowa na wynajęcie sklepu

od W-go P. Głowińskiego i Reichmana przy ulicy Główny-Rynek 33 na przeciąg lat 2 ch na imię „Braci Białek” oraz inne dokumenty na toż samo imię. 1097

Zginęła książeczka wojskowa

wydana przez P.K.U. w Kaliszu na imię Eugenjusza Rychlewskiego rocznik 1891 oraz paszport wydany przez Urząd Gminy Staw na takież imię. 1102

Napisz do mnie!

Jeżeli
cierpisz

moralnie, nie znasz wyjścia, jeżeli Ci brak energii, równowagi, jeżeli nie wiesz jak żyć, postępować aby zwycięsko przeciwstawić się losowi, napisz do mnie! Nadeslij charakter pisma swój, lub zainteresowanej osoby, zakomunikuj: imię, rok, miesiąc, datę urodzenia, kawaler, żonaty, wdowiec, ile osób najbliższej rodziny, na tych danych ja psycho grafolog Szyller-szkolnik (autor prac naukowych) znawca dusz, człowiek ogromnego doświadczenia życiowego, ułożę szczegółową analizę charakteru, określe zalety, wady, zdolności, przeznaczenie, powiem kim jesteś, kim być możesz. Na szczerze zadane pytanie — dostaniesz szczegółową odpowiedź, również horoskop ułożony przez słynne medium Ewigny-Kara. Szczegółową analizę-horoskop listem poleconym wysyłam po otrzymaniu pięć złotych. Jeżeli wziąć pod uwagę, że wykonanie analizy wymaga poważnej umysłowej pracy, koszt ogłoszeń, pocztowa wyżej oznaczona suma nie jest wysoka. Osobiście przyjmuje dwunasta — siódma. Moje doświadczenia naukowe zaszczycone chwałebnemi protokółami naukowych towarzystw Warszawy, świadectwami najwybitniejszych powag świata lekarskiego, odezwaniami prasy. Nadzwyczaj ciekawą książkę treści naukowo-pouczającej: katalog ilustrowany wysyłamy gratis. Na przesyłkę dołączyć znaczek pocztowy. Adres: Warszawa, psycho grafolog Szyller-Szkolnik, Piękna 25, Pokój 2. 1094

UWAGA!
Żądajcie we wszystkich aptekach i składach aptecznych jedynie **niezawodnych środków:**

Tanatoł'u PRZECIW KARALUCHOM i PRUSAKOM

Orwin'u PRZECIW MYSZOM i SZCZUROM

Mogil'u PRZECIW PLUSKWOM

a przekonacie się że najskuteczniejsze w użyciu od 1911 r. w kraju i zagranicą.

Lab. Chem. Kosm. J. SROCZYŃSKI i S-ka 168
Warszawa, Złota 23

14 dniowa

Sezonowa wyprzedaż

z ustępstwem rabatowym 10% w Firmie Cecylja w Kaliszu. Al. Józefiński 19. 1044

NAJWIĘKSZY DZIENNIK PROWINCJONALNY
NAJPOCZYTNIEJSZE PISMO W WIELKIEM
WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM i NA PRZYLE-
GŁYCH KRESACH

„EXPRESS LUBELSKI”

wydawany w wielkim stołecznym rozmiarze, redagowany żywo i interesująco, mając świetnie zorganizowaną służbę informacyjną

jest w skutek swej pożytności we wszystkich sferach
NAJLEPSZYM MIEJSCEM OGŁOSZEŃ DLA FIRM
HANDLOWO-PRZEMYSŁOWYCH.

Adres wydawnictwa: LUBLIN, „Express Lubelski”
ul. Kościuszki № 8, skrzynka pocztowa Nr 17